

15.89x17.81	1	עמוד 13	מקור ראשון - כותרת	08/02/2019	67135823-5
בנימין זאב הרצל - בהקשר לציונו - 80790					

דואר נכנס

רק הרצל

בתגובה ל"מרקו הכובש",

אביה שקלאריחמו,

דיוקן 11.1.2019

הכתבה על מרקו ברוך יפה מאוד ומקיפה מאוד, אבל מכאן ועד לטעון שהאיש תרם לצינונות יותר מהרצל – הרי זו בדיחה. מכל התיאורים בכתבה עולה דמותו של אנרכיסט צעיר ונמהר. איני יודע אם הרברים שאמר וכתב אכן נבעו מחשיבה מעמיקה, או מאינטואיציה מאנית־דיפרסיבית. העם היהודי לא היה מקים צבא לולא העז הרצל לפרסם את צמד המילים "מדינת היהודים", ביטוי שסחף אחריו את כל העם היהודי. מרקו ברוך היה ונשאר הוגה דעות רדיקלי ואלמוני, שלא היה מצליח להקים אפילו ממשלת צללים, לנוכח השלכות ברגל קלה ממקומות רבים. רעיונות יפים, ובטח כאלה שהתבררו כנכונים מבחינה היסטורית לאחר מאה שנה, מעוררים התפעלות רטרופקטיבית, אולם בשעתם הם לא החזיקו מים – ולא בכדי.

בכל מקרה, אין בכך כדי להאפיל על הרצל ועל הישגו הגדול ביותר: להקים תנועת המונים השואפת להקים מדינה ליהודים. כל שאר המטרות והרעיונות היפים לא התגבשו לידי כך גם בזמן אמת, ואין לתלות את האשם רק בהש"כחה מכוונת, אלא לא פחות מכך באישיותו המהפכנית והלא יציבה של ברוך, שלא השכיל לסחוף אחד ריו המונים כפי שעשה הרצל.